

JUDr. Michael Kincl

metodické a odborné poradenství v oblasti veřejné podpory

lektorská činnost

Aloise Skotáka 10, 678 01 Blansko

tel: 606 829 369, e-mail: m_kincl@volny.cz

IČ: 86980181

**Posouzení souladu investiční dotace na financování SOHZ vykonávaných
Krajskou zdravotní, a.s. pro rok 2025 s pravidly EU pro oblast veřejné podpory**

Použité podklady k posouzení

- Předání věci č. 2/5/2025/LP.
- Materiál na jednání Rady Ústeckého kraje (dále jen „RÚK“), které se uskuteční dne 14. 4. 2025 (dále jen „Materiál“).
- Důvodová zpráva k Materiálu (dále jen „Důvodová zpráva“).
- Žádost Krajské zdravotní, a.s. (dále jen „KZ“) ze dne 27. 2. 2025 o poskytnutí investiční dotace SOHZ pro rok 2025.
- Zdůvodnění a popis investičních akcí KZ zahrnutých v předběžné kalkulaci v rámci SOHZ pro rok 2025 (dále jen „Zdůvodnění“).
- Dokument „Oprava a doplnění Žádosti o poskytnutí vyrovnávací platby v rámci SOHZ pro rok 2025“ (dále jen „Oprava“).
- Seznam investičních akcí.
- Návrh smlouvy o poskytnutí investiční dotace na rok 2025 (dále jen „Návrh smlouvy“).

v textu budou dále označovány jako „podklady“ nebo „předložené podklady“.

Popis situace

Z předložených podkladů vyplynulo, že Odbor LP obdržel od odboru ZD e-mail s požadavkem na připomínkování Materiálu, který bude předložen k projednání RÚK dne 14. 4. 2025 a následně Zastupitelstvu Ústeckého kraje dne 28. 4. 2025.

Materiál se týká poskytnutí investiční dotace (vyrovnávací platby) v souvislosti se službami obecného hospodářského zájmu (dále jen „SOHZ“), které KZ z pověření Ústeckého kraje (dále jen „Kraj“) vykonává a Návrhu smlouvy.

Z Návrhu smlouvy vyplývá, že má dojít k poskytnutí investiční dotace ve výši 580 mil. Kč.

Zadání

1. Posoudit soulad uvedených dokumentů s pravidly EU pro oblast veřejné podpory.
2. Do předložených dokumentů zapracovat potřebné náležitosti, připomínky či doporučit vhodný postup.

Soulad s pravidly EU pro oblast veřejné podpory

Kraj má s KZ uzavřenou Smlouvu o poskytování veřejné služby a podmínkách poskytnutí Vyrovnávací platby za plnění závazku veřejné služby ze dne 23. 6. 2020, ve znění příslušných dodatků (dále jen „Smlouva“).

KZ je tak v souladu s Rozhodnutím Komise (EU) ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu č. 2012/21/EU (dále jen „Rozhodnutí“) pověřena výkonem SOHZ.

Podle čl. 5 odst. 1 Rozhodnutí platí, že výše vyrovnávací platby nesmí přesáhnout rozsah nezbytný k pokrytí tzv. čistých nákladů.

Čisté náklady lze podle čl. 5 odst. 2 Rozhodnutí mimo jiné vypočítat jako rozdíl mezi náklady spojenými s poskytováním SOHZ a příjmy z daných SOHZ.

Spojení „nezbytný rozsah“ je třeba vykládat tak, že příslušné náklady musí být co nejvíce minimalizovány a kalkulovány pouze ve výši, která zajistí realizaci daných SOHZ. To bývá zpravidla zajištěno, že příslušné služby či zboží sloužící k výkonu SOHZ (náklady) jsou poskytovatelem těchto služeb nakupovány (pořizovány) v souladu s předpisy pro zadávání veřejných zakázek.

Ze systematiky čl. 5 Rozhodnutí lze dovodit, že vyrovnávací platba by měla být primárně počítána z tzv. provozních nákladů.

Čl. 5 odst. 3 písm. c) Rozhodnutí však umožňuje, aby do výpočtu vyrovnávací platby byly zahrnovány i náklady spojené s investicemi (zejména do infrastruktury), to však pouze za podmínky, že jsou nezbytné pro poskytování SOHZ¹.

Z toho vyplývá, že v případě investic musí být nade vší pochybnost prokázána nezbytnost pro výkon SOHZ. To znamená, že příslušné SOHZ by bez těchto investic nebylo možné realizovat. Pokud tomu tak není, nelze náklady na investice do výpočtu vyrovnávací platby zahrnovat.

V případě, že investice jsou využívány i k činnostem, které SOHZ nejsou, mohou být podle čl. 5 odst. 3 písm. c) Rozhodnutí do výpočtu vyrovnávací platby zahrnuty jen částečně. Z uvedeného jednoznačně vyplývá, že přístup Kraje musí být ve vztahu k této problematice velmi restriktivní.

¹ Podle názoru Evropské komise neexistuje žádný seznam, který by druh způsobilých investic omezoval. Srov. str. 65, bod 124 Pracovního dokumentu útvarů Komise: Příručka k uplatňování pravidel Evropské unie pro státní podporu, veřejné zakázky a vnitřní trh v oblasti služeb obecného hospodářského zájmu, zejména sociálních služeb obecného zájmu.

Vlastní posouzení

Obečně mohu po prostudování předložených podkladů konstatovat, že předložená žádost o dotaci obsahuje u každé investiční akce zdůvodnění potřebnosti pro výkon SOHZ. Výslovně je vždy konstatována souvislost se zdravotnickými službami, které jsou předmětem Smlouvy. Je samozřejmě na Kraji, aby uvedené ověřil. Formální podmínky pro poskytnutí vyrovnávací platby jsou tak splněny.

Z podkladů však vyplývá, že Kraj zaslal KZ dokument „Žádost o opravu a doplnění Žádosti o poskytnutí vyrovnávací platby v rámci SOHZ pro rok 2025, č.j. KUUK/036046/2025“, kterou KZ obdržela dne 6. 3. 2025.

V návaznosti na to KZ zaslala Kraji Opravu.

Sporné momenty byly spatřovány u následujících investic (v této souvislosti se zabývám pouze investičními akcemi, které by mohly být ve vztahu k předmětným SOHZ sporné).

V této souvislosti zdůrazňuji, že záleží na poskytovateli vyrovnávací platby (zde Kraj), jaké náklady, z nichž je počítána vyrovnávací platba za SOHZ, uzná.

7. Chirurgický robotický systém da Vinci Xi – Klinika urologie a robotické chirurgie KZ – Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem, o.z.

Kraj požadoval doplnění informací o finanční analýzu (ekonomickou návratnost) s ohledem na úhrady VZP a počty výkonů, neboť systém da Vinci není jediným možným řešením operativy.

KZ v Opravě uvedla, že pořízení druhého robotického systému pro chirurgii vychází z aktuálního rozvoje robotické chirurgie, budou nově zahrnuty do robotických výkonů, přičemž tento typ výkonů se již stává v podstatě jakýmsi „standardem“.

Domnívám se, že tuto investici lze jako související s SOHZ uznat. Je totiž zřejmé, že se dotýká služeb, které do této kategorie spadají.

10. Rozvoj ICZ infrastruktury KZ

V této souvislosti Kraj požadoval prověření a okomentování možnosti dotace na kybernetickou bezpečnost (IROP).

Z podkladů je zřejmé, že tato investice má rozvinout a urychlit chod nemocničního informačního systému.

Je zřejmé, že nemocnice k poskytování svých služeb využívají různé informační systémy. Proto lze uzavřít, že náklady na něj souvisí s poskytováním SOHZ. Lze ji tedy podle mého názoru v rámci SOHZ uznat.

11. Modernizace technologie centrální prádelny – Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem, o.z.

Kraj požadoval zcela správně doplnění, kolik kg prádla prádelna odbaví prádla za celý rok, a jaký z toho je podíl pro služeb pro externí odběratele (objednatele).

KZ k tomu upřesnila, že prádelna je primárně používána pro potřeby pro nemocnice zařazené do skupiny, pro externí účely je využívána minimálně.

Je tak zřejmé, že prádelna není využívána výhradně pro SOHZ, proto by měly být v rámci vyrovnávací platby zohledněny pouze náklady, které se jich týkají (zvolit poměrové rozdělení).

13. Lékárenský SW, KZ

Podklady dokládají, že Kraj požadoval oddělení nákladů na nemocniční lékárenství, které je zařazeno do SOHZ od tzv. veřejného lékárenství (lékárny pro veřejnost).

V tomto ohledu zcela souhlasím, neboť veřejné financování lékáren pro veřejnost je ve vysoce tržním prostředí, které v ČR panuje, rizikové a nelze v dané oblasti identifikovat tržní selhání (jde tak o službu nevhodnou pro zařazení pod SOHZ).

KZ v rámci Opravy uvedla, že v rámci nabídek, jichž se bude výběrové řízení na SW týkat, je požadováno, aby byla samostatně oceněna implementace SW pro nemocniční část a SW pro veřejnou část. Do vyrovnávací platby pak bude možné zahrnout pouze náklady spojené se SW pro nemocniční část, což považuji za správný postup.

15. Revitalizace čistých prostor (sterilní LP) – OPSL – stavební úpravy, obměna zařízení, Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem

Kraj považoval tuto investici za rizikovou z podobných důvodů jako v případě investičního projektu uvedeného v bodě 13.

KZ v rámci Opravy uvedla, že výrobky z dané lékárny jsou prioritně využívány pro hospitalizované pacienty, přičemž však výslovně zmínila, že dochází k prodeji léčivých přípravků dalším zdravotnickým zařízením mimo systém veřejných lékáren a v minoritním podílu.

Toto vysvětlení ze strany KZ podle mého názoru nepotvrzuje, že by služby předmětné lékárny bylo jako celek možno pojmut pod SOHZ. Proto souhlasím s Krajem, že by měly být odděleny náklady spojené s tzv. veřejným lékárenstvím od nákladů spojených s prodejem léčivých přípravků, a to i za situace, že nedochází k jejich prodeji v rámci tzv. veřejného lékárenství. Do vyrovnávací platby lze totiž zahrnout pouze náklady spojené s SOHZ, jejichž rozsah vyplývá vždy z příslušného pověření.

17. Vybudování dětských skupin KZ – Nemocnice Chomutov, o. z. a 19. Vybudování dětských skupin KZ – Nemocnice Litoměřice, o.z.

V obou případech byla ze strany Kraje vyslovena pochybnost, zda jde v případě zmíněných investic o souvislost s SOHZ.

S tímto závěrem naprosto souhlasím.

Již bylo uvedeno, že do výše vyrovnávací platby lze zahrnout i náklady spojené s investicemi (zejména do infrastruktury), musí však být naplněna podmínka, že dané investice jsou nezbytné pro poskytování SOHZ.

Z předložených podkladů však tato skutečnost nevyplývá. Navíc KZ i přes žádost Kraje toto upřesnění neučinila. Uvedené náklady by tak do výpočtu vyrovnávací platby být zahrnuty neměly.

18. Studie k modernizaci / rekonstrukci TS3 vč. PD k propojení kabeláže mezi všemi TS + sjednocení fází, KZ – Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem

Vedle připomínek Kraje týkajících se nesouladu akce a jejího obsahu, uvádím, že studii lze do nákladů spojených s SOHZ zahrnout za předpokladu, že příslušná investice bude skutečně realizována. Doporučuji toto kontrolovat.

Závěrem

Na základě uvedených skutečností se domnívám, že navržené investiční potřeby KZ – **s výjimkou připomínek uvedených výše – jsou v souladu se Smlouvou a příslušnými pravidly EU pro oblast veřejné podpory.**

Předpokládám však, že Kraj bude provádět v dané věci kontrolu.

K návrhu smlouvy nemám žádných připomínek.

V Blansku dne 2. 4. 2025

JUDr. Michael Kincl

